

Anděl Páně zvěstoval Panně Marii
a ona počala z Ducha svatého.

 Maria je žena,
 která je zcela otevřená.
 Je otevřená
 andělovu poselství.
 Je otevřená,
 aby přijala Boží dar.
 Je otevřená
 přijmout Ježíše.
 Proto jí patří
 náš dík
 a náš pozdrav:

Zdrávas, Maria...

 Maria řekla: "Jsem služebnice Páně,
 ať se mi stane podle tvého slova."

 Maria je žena,
 která je zcela připravená.
 Je připravená uvěřit
 andělovu poselství.
 Je připravena
 přijmout Boží vůli.
 Je připravena
 připravit se pro Ježíše.
 Proto jí posíláme
 svůj dík
 a svůj pozdrav:

Zdrávas, Maria...

 A Slovo se stalo tělem
 a přebývalo mezi námi.

 Maria je žena
 zcela plná života.
 Je plná života,
 když v ní roste Ježíš.
 Je plná života,
 když dává život Ježíšovi.
 Je plná života,
 když provází Ježíše jeho životem.
 Proto slyší
 náš dík
 a náš pozdrav:

Zdrávas, Maria...

 Maria dala Ježíšovi život.
 x Maria nám dala Ježíše - Život.
 Proto ji můžeme prosit,
 ji, matku Života:

 Oroduj za nás, svatá Boží Rodičko,
 aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních.

 Modleme se: Pane, poznali jsme andělské poselství
 o vtělení Krista, tvého Syna; vlej nám, prosíme,
 do duše svou milost, ať nás jeho umučení a kříž
 přivede ke slávě vzkříšení; skrze Krista, našeho Pána. Amen.

K A L E N D Á R I U M

3. sv. Františka Xaverského, kněze
 6. 2. neděle adventní
 7. sv. Ambrože, biskupa a učitele církve
 8. slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu - svátek
 Mariánského roku
 13. 3. neděle adventní
 14. sv. Jana od Kříže, kněze a učitele církve
 20. 4. neděle adventní
 25. slavnost Narození Páně - Boží hod vánoční
 26. svátek sv. Štěpána, prvomučedníka
 27. svátek Svaté Rodiny, Ježíše, Marie a Josefa /neděle v oktávu Naro-
 zení Páně/
 28. svátek Mladátek, mučedníků

P O V Í D K A N A P R O S I N E C

Světla v jeskyni

"Probud se, Tino, vstávej!" Salvatore třese spícím bratrem. "Ne tak, sedmispáči!" Robertino si ospale mne oči: "Co je? Co se děje?" - "Támhle, podívej se!" Salvatore táhne mladšího bratra k oknu. "Vidíš? Tam na kopci, u kapličky!" Tino se nějak nemůže rozkoukat. Nevěří svým očím, to se mu snad jen zdá! Na kopci se míhají stovky světel. "Co se to tam děje?" ptá se nevěřičně. "Co je to za světla?"

Než mohl Salvatore odpovědět, zaslechli oba na schodech otcovy kroky. Pak se dveře otevřely. "Nespíte? Sami jste se probudili?" žasne otec. "No dobře, tak se rychle oblékněte." - "Ale proč? Proč se máme oblíkat teď v noci? Kam půjdeme?" ptá se pořád ještě rozespalý Tino.

"Neptej se tak hloupě," otočil se k němu Salvatore. "Cožpak jsi už zapomněl na světla na kopci?" - "Aha, světla... Tati, co je to za světla?" - "Však uvidíte. Oblékněte se a pospěšte si. Právě tu byl strýc Luigi. Říkal, že do Greccia přišel Francesco, ten zbožný muž z Assisi." - "Francesco z Assisi?" užasl Tino. "Ten žebrák, o kterém si lidé vyprávějí tolik zvláštních věcí? A ten je tady? U nás v Grecciu?" - "Právě že ne tak docela," přerušil vodopád jeho otázek otec. "Je tam na kopci, i se svými bratřími. Nahoře u naší kaple. Skoro celé město se tam vypravilo. Vidíte přece světla. Tak si pospěšte, nebo o všechno přijdeme."

Tino by se rád byl zeptal ještě na mnoho věcí, ale když viděl, jak se bratr spěšně obléká, přemohl zvědavost a rychle se také ustrojil. Pak si ještě chlapani přehodili přes ramena ovčí kůže, které jinak nosili jen když chodili pást, a přepásali se. U venkovních dveří už na ně čekala celá rodina. Otec každému vtiskl do dlaně pochodeň a šlo se, nahoru na kopec. Chlapci tu znali každý kámen a každý strom. Kolikrát už tady byli se stádem, když v údolí už bylo všechno spaseno. Dnes v noci tu však nebyli sami. Cestou potkávali mnoho známých a přátel, a všichni šli nahoru. Samým vzrušením jim cesta rychle ubíhala.

Nahoře u kapličky bylo světlo jako ve dne. Všichni lidé měli v rukou pochodně nebo lucerny. Tísnilo se u malé jeskyně vedle kaple. "Naše jeskyně!" pošeptala Tino bratrovi. Tam, v jeskyni, kam se oba tak často schovávali před špatným počasím, se opravdu dělo cosi zvláštního.

Jeskyně, jindy temná, zářila bezpočtem světel. Uprostřed stály na holé skále malé zdobené jesle ze dřeva, které se používaly ke krmení

ovcí. Ale dnes v noci měly posloužit jinému účelu. Na jedné straně jeslí si Tino všiml živého volka a růžovou tlamou a bílými rohy. Na druhé straně na zemi klečel malý šedivý oslík.

Vzadu za jeslemi a zvířaty stojí Francesco z Assisi a jeho spolu-bratři. Na sobě mají šedohnědé šaty z hrubé látky, jaké nosí žebráci a zemědělní dělníci. Francesco velmi opatrně drží v náručí dítě, malého kojence, jehož matka stojí opodál. Teď jemně pokládá dítě do jeslí. V jeskyni je naprosté ticho, jen pochoďně občas tiše zapraskají.

"To je přece betlémská stáj," zvolalo polohlasně nějaké dítě. Jako by to byla výzva pro ostatní děti, pustily se svých rodičů a protlačily se doprostřed k jeslím. Francesco začal zpívat jasným hlasem chvalozpěv andělů: "Gloria in excelsis Deo! - Sláva na výsostech Bohu!" Jeho bratři se k němu přidali, a za chvíli nebyl v jeskyni ani venku nikdo, kdo by nezpíval spolu s nimi. Zpívají děti i dospělí, všichni, kteří ~~na~~ ve Svatou noc roku 1223 přišli s pochodněmi a lucernami z Greccia sem na kopec. A pak pokračovala slavná máe svatá o Božím narození, při které svatý František zpíval krásné evangelium o události před dávnými lety, která teď všem znovu ožila před očima.

+ Luigi čti "Luidži"; Greccio čti "Grečo"; Francesco čti "Frančesko"; Assisi čti "Asízi"

Te tedy byly první "jesličky" - o vánocích roku 1223. Obrazy narození Ježíšova jsou sice známy už z římských katakomb ze 4. století, ale nejstarší dochovaný "betlém" tak, jak je známe dnes, pochází z roku 1289. Postavy svaté Rodiny, pastýřů a zvířat jsou vytesány z mramoru a uchovávají se v kostele "Santa Maria Maggiore" /Panny Marie Větší/ v Římě.

V roce 1480 zhotovil v Jeruzalémě nějaký františkán figurku Ježíška z olivového dřeva pocházejícího z Olivové hory a přinesl ji do Říma. Dodnes je tato figurka vystavena v bazilice "Santa Maria d'Aracoeli" a vždy o vánocích bývá položena do připravených jesliček. Ve 13. a 14. století se v Itálii rozšířil zvyk uvádět v kostelích vánoční hry, aby se událost Ježíšova narození zpřístupnila i prostým lidem, kteří neuměli číst. V 16. století se "jesličky" postupně dostaly i do ostatních zemí Evropy a později byly důležitou pomůckou misionářů v zámoří. První "jesličky" severně od Alp byly vystaveny v r. 1562 v Praze v kostele sv. Klimenta. Postavili je tu jezuité, kteří se spolu s františkány nejvíce zasloužili o rozšíření tohoto vánočního zvyku.

+ Santa Maria Maggiore čti "Santa Maria Madžore"; Santa Maria d'Aracoeli čti "Santa Maria d'Araceli"

R O K P A N N Y M A R I E

N A R O Z E N Í K R I S T O V O

Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius. Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města. Také Josef se vydal z Galileje, z města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. Když tam byli, naplnily se dny a

přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinovala jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechou. A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně zazářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Anděl jim řekl: "Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. Toto vám bude znamením: Naleznete dětátko v plenkách, položené do jeslí." A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: "Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení."

Jakmile andělé od nich odešli do nebe, řekli si pastýři: "Pojďme až do Beltéma a podívejme se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil." Spěchali tam a našli Marii a Josefa i to dětátko položené do jeslí. Když je spatřili, pověděli, co jim bylo řečeno o tom dítěti. Všichni, kdo to uslyšeli, užasli nad tím, co jim pastýři vyprávěli. Ale Maria to všechno v mysli zachovávala a rozvažovala o tom. Pastýři se pak navrátili oslavující a chválíce Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.

/Lk 2,1-20/

Naše dnešní vánoční úvaha by mohla mít nadpis: otevřenost.

1/ Budme otevření vůči lidem, kteří k nám přicházejí. Vždyť skrze ně k nám přichází Ježíš - i když skrytý, podobně jako byl skrytý před svým narozením.

O tom, jak Panna Maria hledala nocleh, se vypráví tato legenda: Přišla k jednomu kováři, ale ani on pro ni neměl místo a vylouval se, že má mnoho práce. Panna Maria tedy odešla do prázdné malé stáje a tam se jí narodil Ježíš. Přišlo k ní dítě toho kováře, které nemělo ruce a bylo slepé. Panna Maria mu řekla, aby se dotklo dětátka, že se uzdraví. Dítě se opravdu uzdravilo a radostně běželo k svému otci. Ten byl překvapen, a žasl ještě víc, když mu dítě vyprávělo, jak se uzdravilo. Teď začal kovář litovat, že neposkytl Panně Marii nocleh: "Kdybych to byl věděl, že to je Matka Boží, uložil bych jí do té nejlepší postele a sám bych si lehl venku!" - Kdybych to byl věděl... Jak často si i my říkáme tuto větu, když už se čin nedá napravit. Kéž bychom si z tohoto příběhu, byť smyšleného, vzali poučení. Když k nám někdo přijde, ptejme se sami sebe, jestli nás v tom člověku nechce navštívit skrytý Ježíš.

2/ Budme otevření radostné zvěsti, tak jako pastýři ochotně přijali zvěst anděla. Rázem zapoměli na to, že je noc, že jsou unavení, a s radostí spěchali k dítěti. My máme ještě větší důvod k radosti. Nejen že víme, že Boží Syn přišel na svět, my také víme, že nám přinesl osvobození od našich hříchů a věčný život. A přece tak často podléháme svým starostem a smutkům. Neměli bychom s tím něco udělat? Ne že bychom se měli stále nahlas smát, to od nás nikdo nechce, ale mějme radost v sobě uvnitř, a ve vhodnou dobu ji ukazujme i lidem kolem nás.

3/ Budme otevření potřebám druhých lidí. Pastýři, když viděli, že Panna Maria a svatý Josef nic nemají, přinesli jim různé dary. Mějme oči otevřené pro to, co lidé kolem nás potřebují. A když něco takového zpozorujeme, nepřemýšlejme o tom, že tu věc možná budeme někdy potřebovat, protože náš bližní ji potřebuje právě teď. Pamatujme, že naše bohatství roste ne hromaděním věcí, ale tím, co jsme dokázali s radostnou myslí a s láskou nezištně dát.

SVÁTOST SMÍŘENÍ

/4. část/

Zpytování svědomí. Slíbili jsme si, že si něco podrobněji řekneme o jednotlivých částech svátosti smíření. Dnes tedy příprava, zpytování svědomí. Už minule jsme si řekli, že zpytování svědomí je rozpomínání na to, jak jsme prožili období od minulé svaté zpovědi. Různí autoři vypracovali různé pomůcky pro zpytování svědomí, kterým říkáme zpovědní zrcadla. Ten název znamená, že se jakoby na sebe podíváme do zrcadla, abychom správně viděli stav své duše. Zpovědní zrcadla si všimají nejruznějších oblastí našeho života, tak abychom na nic nezapomněli. Najdeme je např. v modlitebních knížkách. Také náš Kancionál obsahuje dvě zpovědní zrcadla - pro dospělé /č. 047/ a pro mládež ve školním věku /č. 051/. Za základ mají Desatero Božích přikázání. Jiná zpovědní zrcadla jsou sestavená např. podle osmi blahoslavenství, podle tzv. "sedmi hlavních hříchů", podle skutků milosrdenství apod. Někteří lidé raději zpytují své svědomí bez těchto pomůcek, ale je vhodné alespoň občas do nějakého zpovědního zrcadla nahlédnout. Podobně se doporučuje, pokud používáme stále stejné zpovědní zrcadlo, si jednou za čas vzít jiné. To proto, abychom neupadli do stereotypu, to je, abychom něco nepřehlíželi, protože "je to pořád stejné". Můžeme si také - na základě těchto pomůcek a vlastní zkušenosti - sestavit své zpovědní zrcadlo, do kterého zařadíme také to, v čem nejčastěji chybujeme, nebo si třeba listek s těmito poznámkami vložit do zpovědního zrcadla, které používáme, pokud není nebezpečí, že by se mohl dostat do ruky někomu nepovolanému.

Už jsme mluvili o tom, že zpytování svědomí je vlastně modlitba, ale neškodí si to znovu připomenout. Mysleme na to během celého zpytování. Můžeme začít třeba takhle: "Pane, ty mě prohlédáš a znáš mě, o mně víš, ať sedám nebo vstávám, postihneš mé úmysly už z dálky. Ať jdu nebo ležím, tys tak určil, všechny moje cesty jsou ti známy. Ještě nemám slovo na jazyku, a ty, Pane, už je slyšíš celé. Zpředu, zezadu mě obepínáš, pevně na mně spočívá tvá ruka. Hodná úžasu mi je tvá znalost, nedostupná, nepochopitelná. /Zalm 139/138/, 1-6/ V tuto chvíli se chci zamyslet nad tím, jaký, jaká jsem. Prosím, pomáhej mi při tom, dej mi své světlo a svého Ducha, abych se správně poznal, poznala, abych litoval, litovala všeho, čím jsem tě zarmoutil, zarmoutila a abych se pak ze svých hříchů upřímně vyznal, vyznala. Do tvé ruky vkládám všechno, co bylo. Chci začít zase znovu, děkuji ti za to a věřím, že mi budeš pomáhat."

Máme-li obavu, že při vyznání hříchů na něco zapomeneme, můžeme si samozřejmě výsledek svého zpytování poznamenat na kousek papíru. Dejme si však pozor na to, co se s tímto papírem stane po svaté zpovědi. Nejlepší je ho potom zničit /spálit/. Jen pokud jsme přesvědčení, že nám může být užitečný např. při příštím zpytování, uložíme jej na bezpečné místo. Pak je ale vhodné používat např. takové zkratky slov, kterým druzí nerozumějí, protože tohle je věc, která je mezi mnou a Bohem /při udílení svátosti smíření jej zastupuje kněz vázaný zpovědním tajemstvím/, a jiným lidem by se neměla dostat do ruky.

Kromě tohoto zpytování svědomí bychom měli provádět zpytování na konci každého dne při večerní modlitbě. Toto každodenní zpytování je velmi důležité pro náš duchovní růst. Každý večer si promítneme uplynulý den a poctivě si přiznejme, co nebylo tak úplně správné. Pokud to bylo jen nějaké opomenutí nebo tzv. lehký hřích, stačí, když toho upřímně litujeme a Bůh nám odpustí. /Lehké hříchy ani nemusíme ve svaté zpovědi všechny vyjmenovat, ale bude lepší, když alespoň některé řekneme - raději víc než méně - aby nám zpovědník mohl lépe poradit, případně nás upozornit na něco, čeho bychom si třeba nevšimli./ Pokud jsme se provinili proti někomu, koho máme nablízku /např. někdo z rodiny/ a ještě jsme se mu neomluvili, jděme za ním a odprosme ho. I sv. Pavel napomíná ve svém listě Efezanům: "Slunce ať nezapadá nad vaším brněvem!" /Ef 4,26/. A když se nemůžeme jít omluvit hned, udělejme to při nejbližší příležitosti.

Při tomto každodenním zpytování nezapomínejme Pánu Bohu i děkovat za všechno, co nám ten den dal, za lidi, se kterými jsme se setkali i za to, co se nám povedlo, protože i to je dar od Boha, když můžeme vykonat něco dobrého.

Buďeme-li poctivě každý večer zpytovat své svědomí, bude pro nás i příprava na svátost smíření mnohem snazší, a bude také lepší.

/Pokračování/

+ + + + +

Z českých a moravských poutních míst Mariánského roku nám zbývají poutní místa obou moravských diecézí, Arcidiecéze olomoucká: Velehrad, Hostýn, Svatý Kopeček, Frýdek, Hrabyn, Cvilín a Provodov, diecéze brněnská: katedrála sv. Petra a Pavla v Brně, Brno-Křenová, jezuitský kostel v Brně, Staré Brno, Brno-Zabrdovice, Brno-Tuřany, Hluboká Mašůvky, Křtiny, Lechovice, Sloup, Svatý Kopeček u Mikulova, Monserat u Cizkrajova, Kostelní Vydří, Vranov u Brna, Přibyslavice, Zenošice.

Už jste byli někde na pouti? Rybka by měla velikou radost, kdybyste jí o tom napsali - kde jste byli, jestli s rodiči nebo s nějakou skupinou poutníků, jak pout probíhala, jak jste se na ni připravovali, co jste prožili... Budou vánoční prázdniny, tak si snad najdete chvíli.

Ať prožijete letošní sváteční dny opravdu svátečně, v radosti a pohodě, ať radost nejen přijímáte, ale i rozdáváte a ať z ní ve vás něco zůstane i do všedních dnů!

A H O J I